TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI

STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

İŞGÜCÜ PİYASASINDAKİ GELİŞMELERİN MAKRO ANALİZİ

EKONOMİK MODELLEME VE KONJONKTÜR DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ekonomik Araştırmalar ve Değerlendirme Dairesi

2026-II

1. Yönetici Özeti

Bu rapor açıklanan güncel çeyreklik veriler çerçevesinde son döneme ilişkin işgücü piyasası gelişmelerini içermektedir.

2026 yılının ikinci çeyreğinde ekonomi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,3 oranında büyürken istihdam yüzde 0,1 oranında artmıştır. Bu dönemde toplam istihdam yıllık bazda 33 bin artarak 32 milyon 656 bin kişi olmuştur. Mevsim etkisinden arındırılmış (MEA) istihdam ise bir önceki çeyreğe göre 155 bin kişi artarak 32 milyon 479 bin kişi olmuştur. Aynı çeyrekte tarım, sanayi, inşaat ve hizmetler (inşaat hariç) sektörlerinin toplam istihdam içindeki payları sırasıyla yüzde 14, yüzde 19,6, yüzde 6,8 ve yüzde 59,6 olarak gerçekleşmiştir.

Yılın ikinci çeyreğinde MEA işgücüne katılım oranı bir önceki çeyreğe göre 0,1 puan azalarak yüzde 52,7 olmuştur. Bu dönemde işgücüne katılım oranı kadınlarda yüzde 35,3, erkeklerde ise yüzde 70,6'dır. MEA istihdam oranı ise çeyreklik bazda 0,1 puan artarak yüzde 48,5 olmuştur. Bu oran kadınlarda 0,1 puan artarak yüzde 31,6; erkeklerde değişmeyerek yüzde 65,8 olarak gerçekleşmiştir.

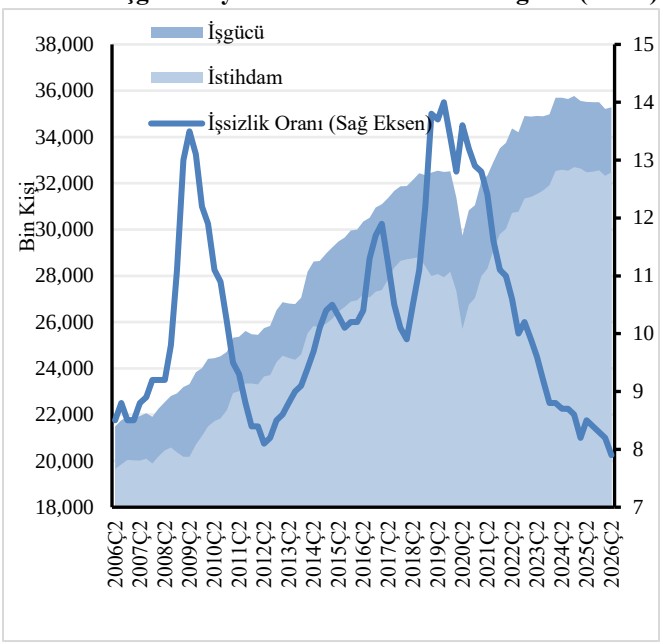
Bu çerçevede, 2026 yılının ikinci çeyreğinde MEA işsizlik oranı bir önceki çeyreğe göre 0,3 puan azalarak yüzde 7,9 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde kadınlarda ve erkeklerde işsizlik oranları sırasıyla yüzde 10,3 ve yüzde 6,7 olurken gençlerde yüzde 13,9 olarak gerçekleşmiştir. Atıl işgücü oranı ise 0,2 puan azalarak yüzde 29,9 olmuştur.

2. İşgücü Piyasasındaki Gelişmeler

Türkiye ekonomisi, 2026 yılı ikinci çeyreğinde yıllık yüzde 2,3, bir önceki çeyreğe göre ise mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış olarak yüzde 1,1 oranında büyümüştür.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarına göre, 2026 yılının ikinci çeyreğinde MEA işsizlik oranı bir önceki çeyreğe göre 0,3 puan azalarak yüzde 7,9 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 1). Mevsimsel etkilerden arındırılmamış veriler baz alındığında ise işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre 0,6 puan azalarak yüzde 7,6'ya gerilemiştir.

Grafik 1: İşgücü Piyasasındaki Temel Göstergeler (MEA)

Kaynak: TÜİK

TÜİK tarafından yayımlanan İşgücü Girdi Endekslerine göre Toplam İstihdam Endeksi, 2026 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 1,7 artmıştır. Endeks'in ticaret-hizmet ve inşaat sektörlerinde sırasıyla yüzde 3,1 ve yüzde 5 arttığı, sanayi sektöründe ise yüzde 2,2 azaldığı görülmektedir. MEA Toplam İstihdam Endeksi ise 2026 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,8 artmıştır. Önceki çeyreğe göre değişim oranı incelendiğinde, Endeks'in sanayi sektöründe yüzde 0,1 azalırken inşaat ve ticaret-hizmet sektörlerinde sırasıyla yüzde 2,1 ve yüzde 0,9 arttığı görülmektedir.

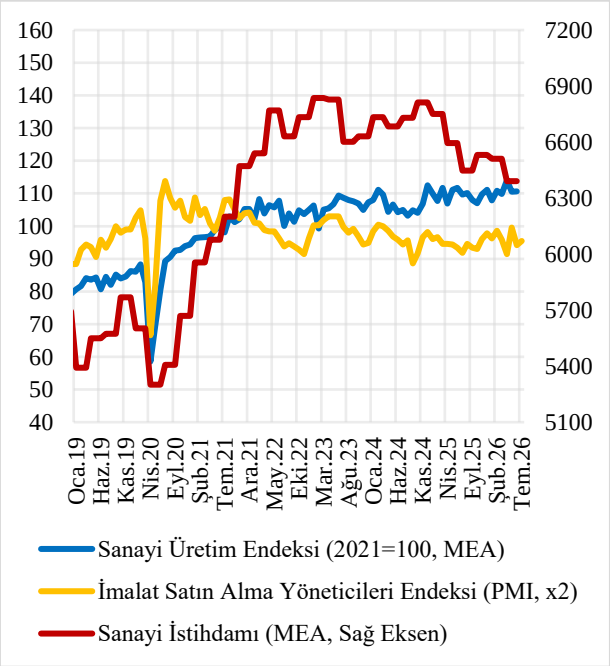
Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında Çalışılan Saat Endeksi, 2026 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 2,7 artmıştır. Endeks, sanayi sektöründe yüzde 0,2, inşaat sektöründe yüzde 7,3 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 3,1 artmıştır. MEA Toplam Çalışılan Saat Endeksi ise 2026 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,2 artmıştır. Aynı dönemde Endeks sanayi sektöründe yüzde 0,5, inşaat sektöründe yüzde 7,1 ve ticaret-hizmet sektöründe yüzde 0,3 artmıştır.

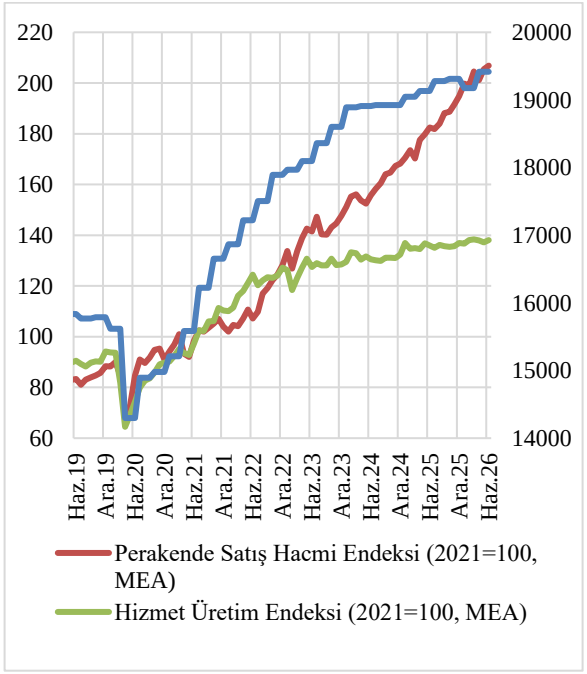
2.1. Makroekonomik Görünüm ve İstihdamdaki Gelişmeler

2026 yılının ikinci çeyreğinde ekonomi, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,3 oranında büyürken istihdam yüzde 0,1 oranında artmıştır.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre Sanayi Üretim Endeksi Haziran ayında yüzde 0,1 artarken İmalat Sanayii Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) Haziran ayında bir önceki aya göre 0,6 puan artarak 47,7 olmuştur. Hizmetler sektörü göstergelerinde ise Hizmet Üretim Endeksi Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 0,6, perakende satış hacim endeksi ise yüzde 0,7 artmıştır (Grafik 2).

Grafik 2: Sanayi ve Hizmet İstihdamına İlişkin Göstergeler

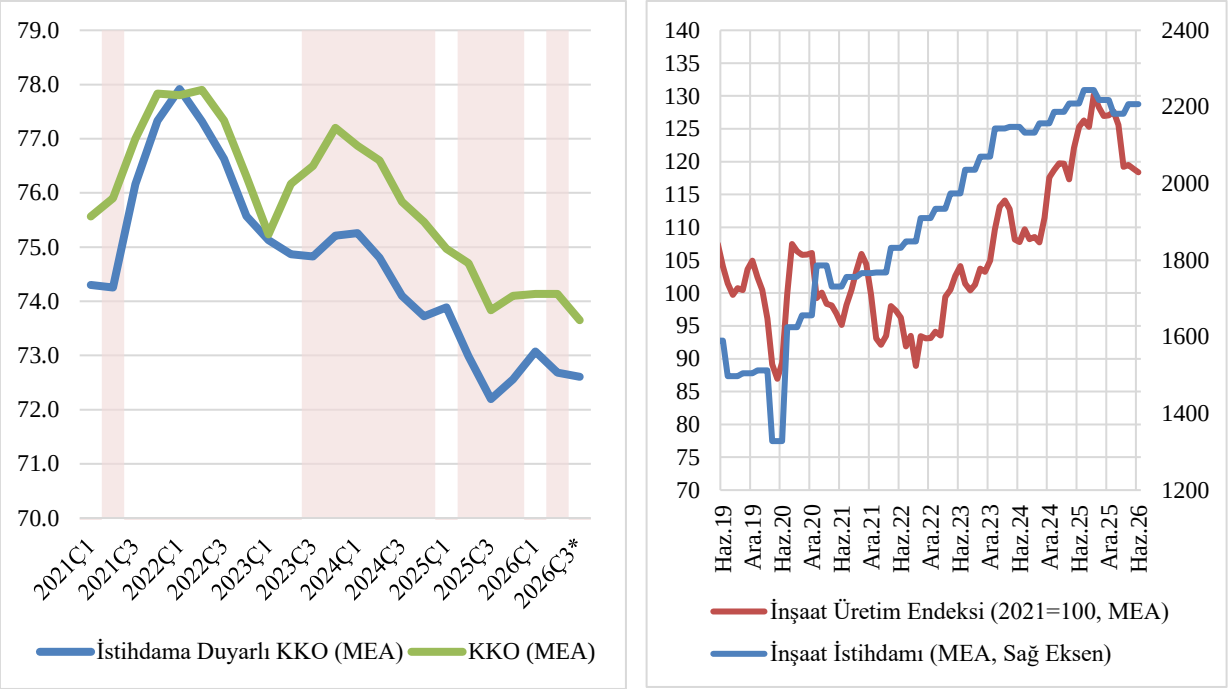
Kaynak: TÜİK, İSO

MEA verilere göre imalat sanayii kapasite kullanım oranı (KKO) 2026 yılı üçüncü çeyreğinde[1] yüzde 73,7 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde istihdama duyarlı KKO[2] yüzde 72,6 olarak hesaplanmıştır. İnşaat Üretim Endeksi ise Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 0,5 oranında azalmıştır (Grafik 3).

[1] Temmuz-Ağustos ayları ortalamasıdır.

[2] İstihdama Duyarlı KKO, imalat sanayiini oluşturan alt faaliyetlerin kapasite kullanım oranlarının bir yıl önceki istihdam dağılımları ile ağırlıklandırılmasıyla elde edilmektedir.

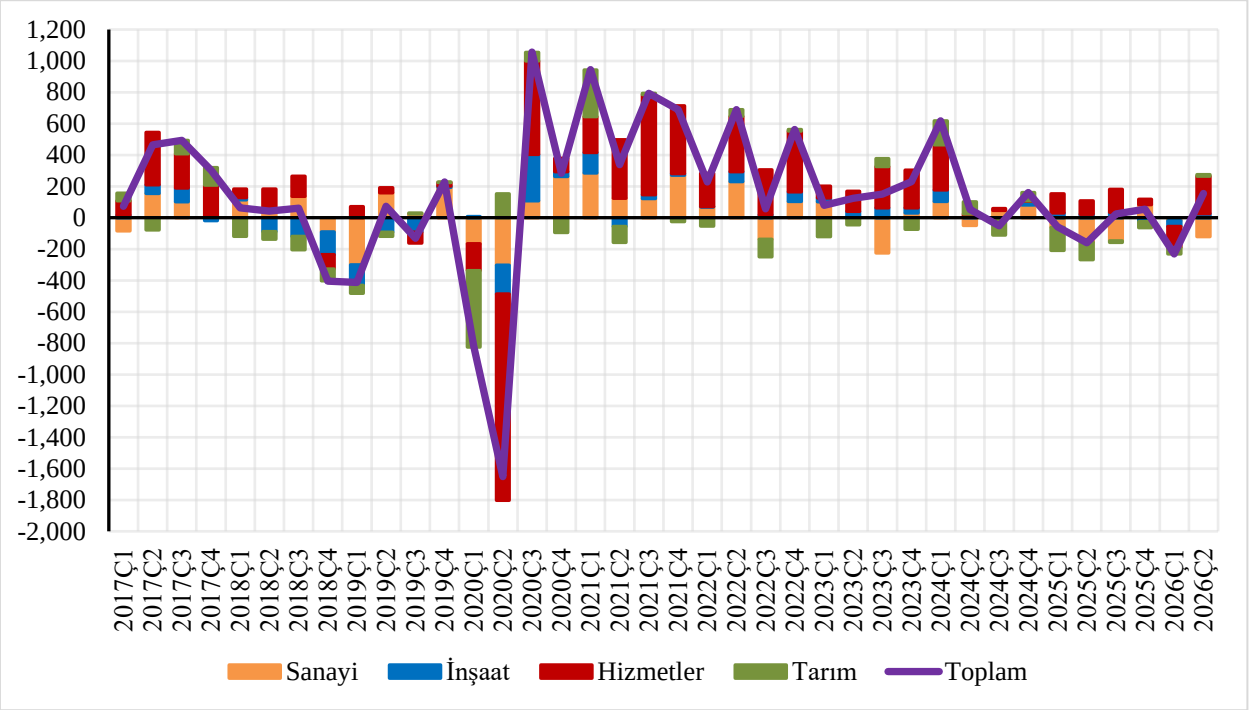
Grafik 3: İmalat Sanayii ve İnşaat İstihdamına İlişkin Göstergeler

* 2026Ç3 Temmuz ve Ağustos ayları ortalamasıdır.
** Kırmızı taralı çeyrekler emek-yoğun faaliyetlerin imalat sanayii genelinden ayrıştığını göstermektedir.
Kaynak: TÜİK ve TCMB verilerine dayalı SBB hesaplamaları

2026 yılının ikinci çeyreğinde toplam istihdam 32 milyon 656 bin kişi olmuştur. Yıllık bazda istihdam; hizmetler sektöründe 265 bin, inşaat sektöründe 19 bin kişi artarken tarım sektöründe 25 bin, sanayi sektöründe 226 bin kişi azalmıştır. MEA verilere göre ise istihdam önceki çeyreğe göre hizmetlerde 240 bin, tarımda 10 bin, inşaatta 25 bin kişi artarken sanayide 121 bin kişi azalmıştır (Grafik 4).

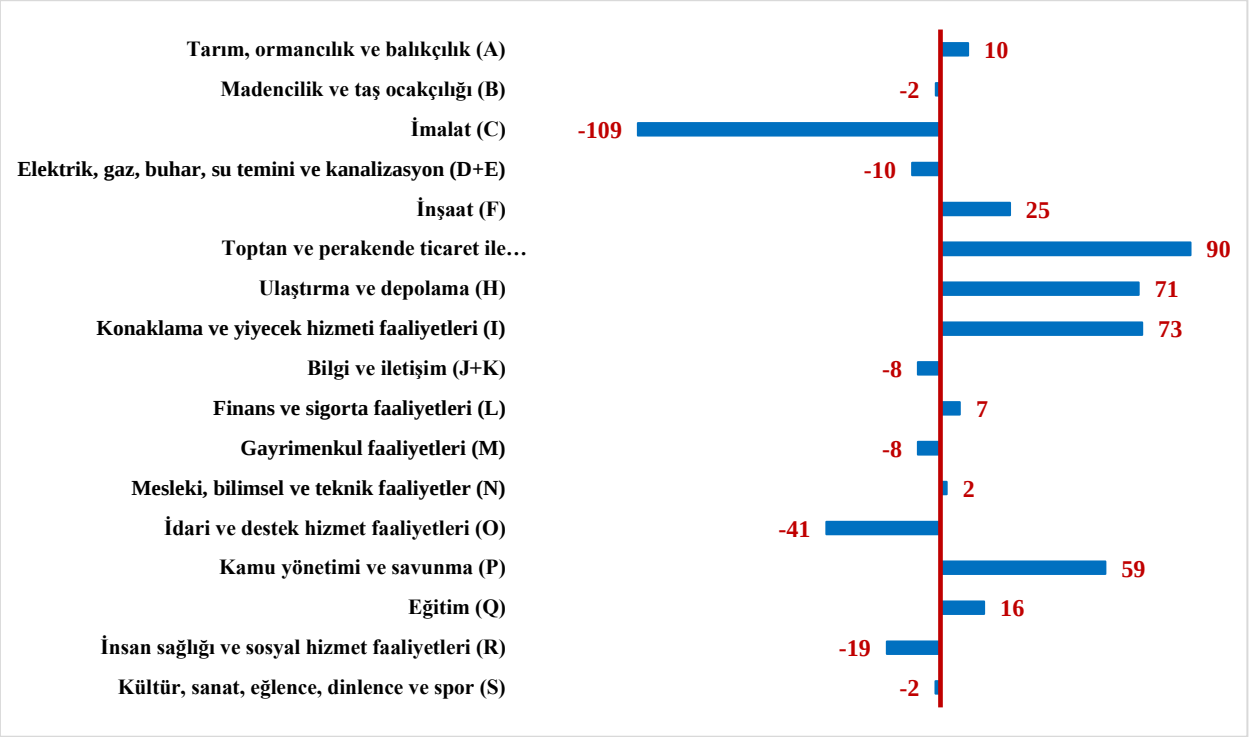
Grafik 4: Sektörlerin Toplam Net İlave İstihdama Katkıları (Çeyreklik, MEA, Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

İstihdam değişimlerinin faaliyet bazında alt kırılımları incelendiğinde; yılın ikinci çeyreğinde istihdamın 90 bin kişi ile en fazla toptan ve perakende ticaret ile diğer hizmet faaliyetlerinde arttığı görülmektedir. Buna mukabil imalat 109 bin kişilik azalışla istihdamı en çok düşen faaliyet olmuştur (Grafik 5).

Grafik 5: İktisadi Faaliyet Kollarına Göre 2026Ç1-2026Ç2 İstihdam Değişimi (MEA, Bin Kişi)

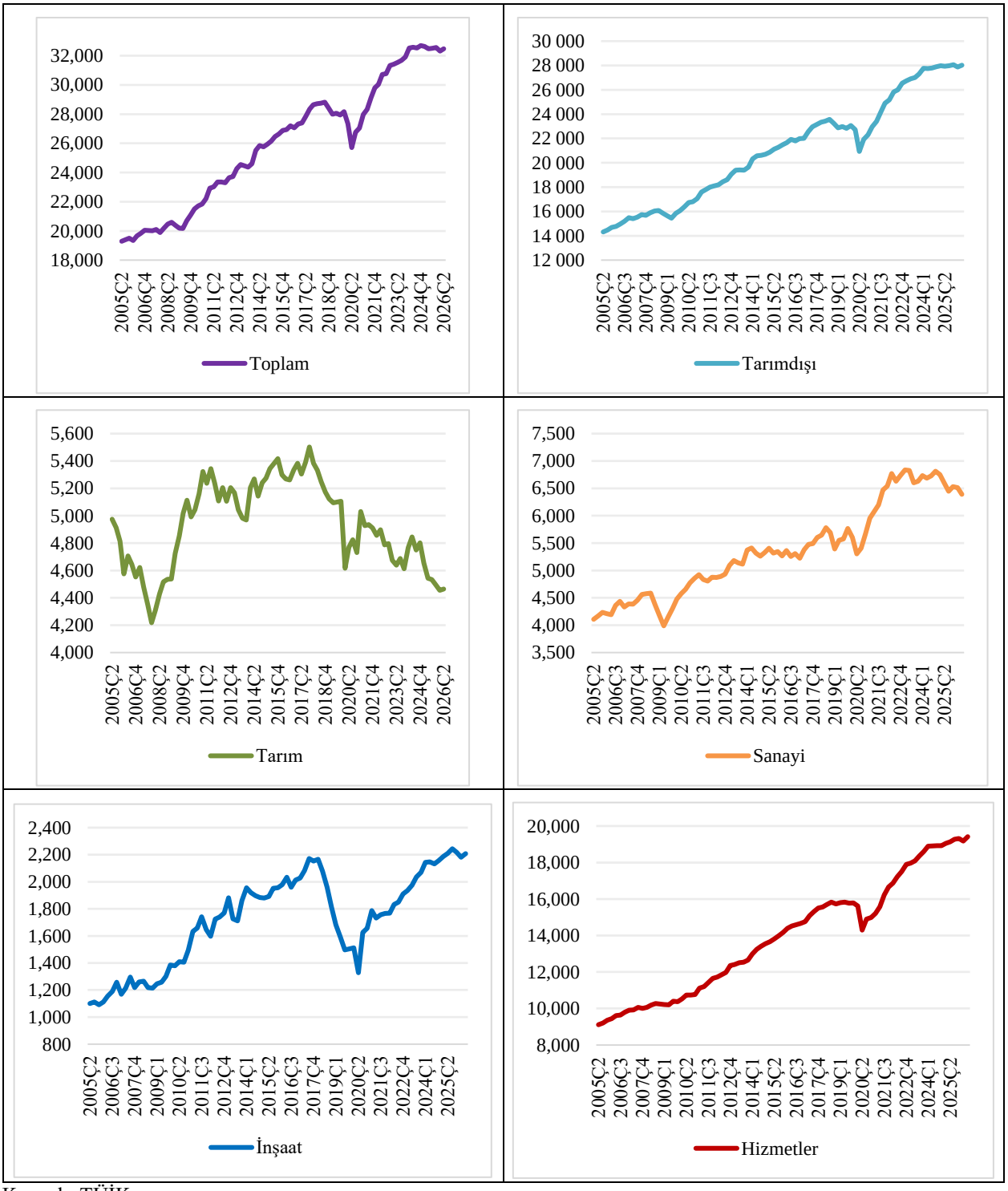

Kaynak: TÜİK verilerine dayalı SBB hesaplamaları

2026 yılının ikinci çeyreği itibarıyla MEA olarak tarım, sanayi, inşaat ve hizmetler sektörlerinin toplam istihdam içindeki payları sırasıyla yüzde 14, yüzde 19,6 yüzde 6,8 ve yüzde 59,6 olarak gerçekleşmiştir.

MEA verilere göre, 2026 yılının ikinci çeyreğinde tarım istihdamı 4 milyon 465 bin kişi, sanayi istihdamı 6 milyon 390 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Hizmetler ve inşaat istihdamı sırasıyla 19 milyon 417 bin ve 2 milyon 207 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Toplam istihdam ise bu dönemde 32 milyon 479 bin kişidir (Grafik 6).

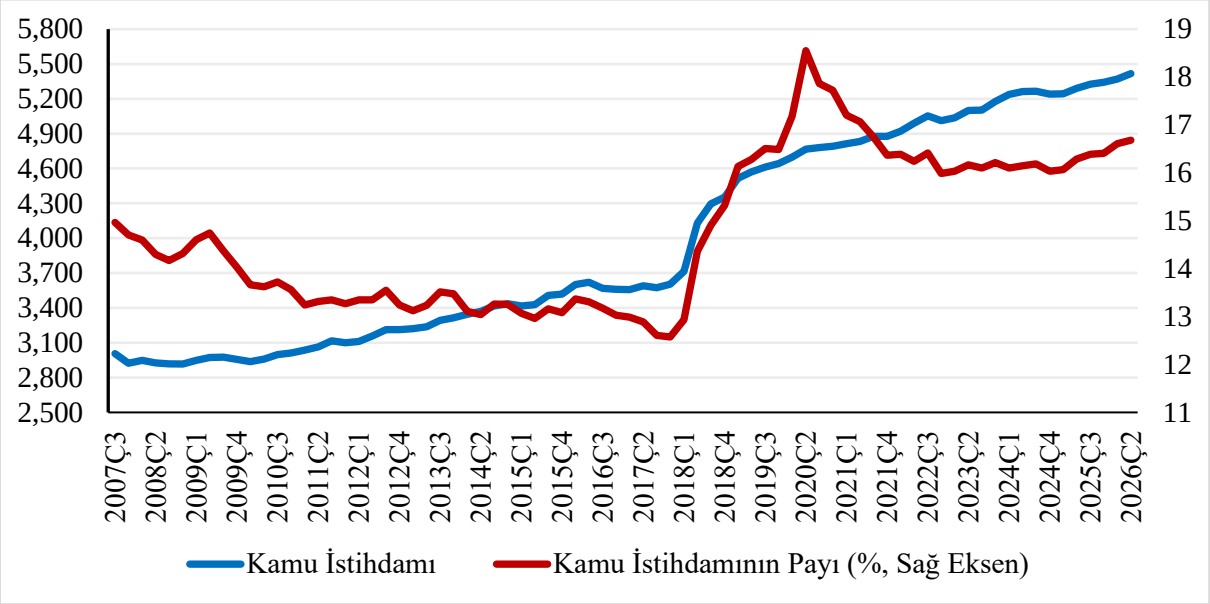
Grafik 6: Sektörel İstihdamdaki Gelişmeler (MEA, Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

2026 yılının ikinci çeyreğinde kamu istihdamı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,4 oranında artmış ve 5 milyon 417 bin kişi olmuştur. Kamu istihdamının toplam istihdam içindeki payı ise ikinci çeyrek itibarıyla yüzde 16,7 düzeyindedir (Grafik 7).

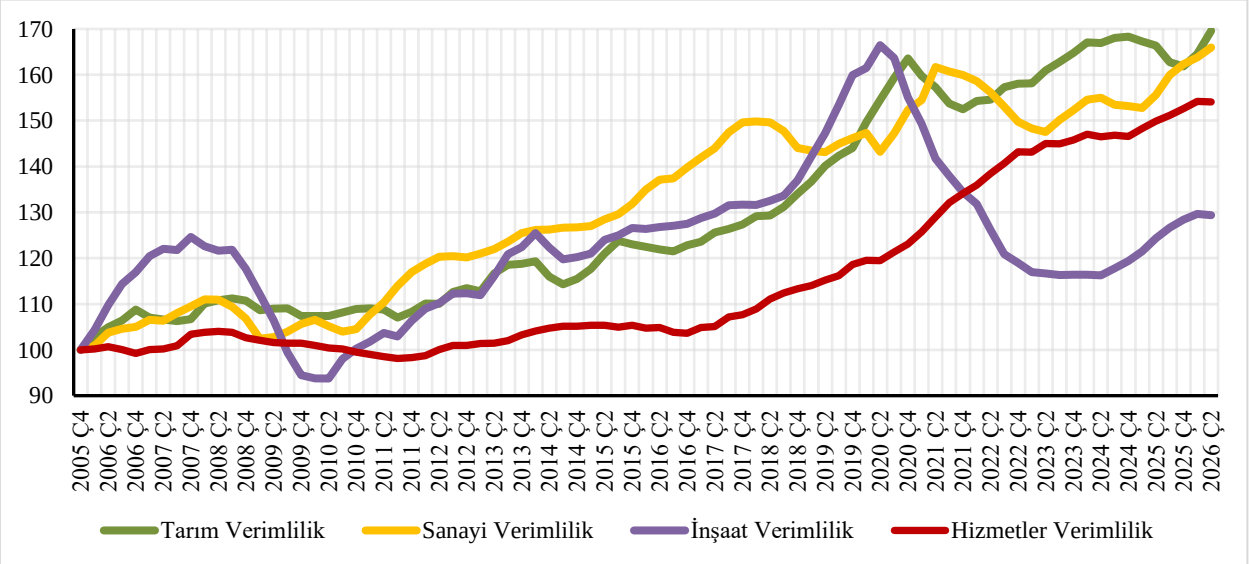
Grafik 7: Toplam Kamu İstihdamı (Bin Kişi)

Kaynak: SBB, TÜİK

Sektörel kısmi emek verimliliği gelişmeleri incelendiğinde, hizmetler sektöründe verimliliğin son beş çeyrektir görülen artış eğiliminin duraksadığı, tarım sektöründe ise dört çeyrek süren gerilemenin ardından son iki çeyrektir yeniden yükseldiği görülmektedir. Sanayi sektöründe ise küresel salgın sonrası toparlanmanın başladığı 2023 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren artan verimlilik, 2024 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren üç çeyrek gerilemiş ancak 2025 yılının ikinci çeyreği itibarıyla tekrar artış eğilimine geçmiştir (Grafik 8).

Grafik 8: Sektörel Verimlilikteki Gelişmeler (2005=100)[3]

Kaynak: SBB, TÜİK

[3] Sektörel verimlilik, sektörel reel katma değerin (4 çeyrek) hareketli ortalamasının sektörel istihdamın (4 çeyrek) hareketli ortalamasına bölünmesiyle elde edilmiştir.

Kutu	İşgücüne Katılım Oranındaki Değişimin Üç Faktörlü Ayrıştırılması

İşgücüne katılım oranındaki değişim, katılım davranışını belirleyen diğer etkenlerle birlikte çalışma çağı nüfusunun yaş ve eğitim yapısındaki değişimden de etkilenebilmektedir. Diğer bir ifadeyle, çalışıp çalışmama kararını sadece kişilerin kendi tercihleri değil, nüfusun yaşlanması ve eğitim düzeyinin yükselmesi de belirlemektedir. Yaşlanma çalışmayı zorlaştırıp katılımı düşürürken, eğitim seviyesinin artması katılımı yükseltmekte, dolayısıyla bu iki unsur birbirine zıt yönde işleyebildiği için işgücündeki değişimin kaynaklarının anlaşılması bakımından ayrı ayrı ölçülmeleri önem taşımaktadır.

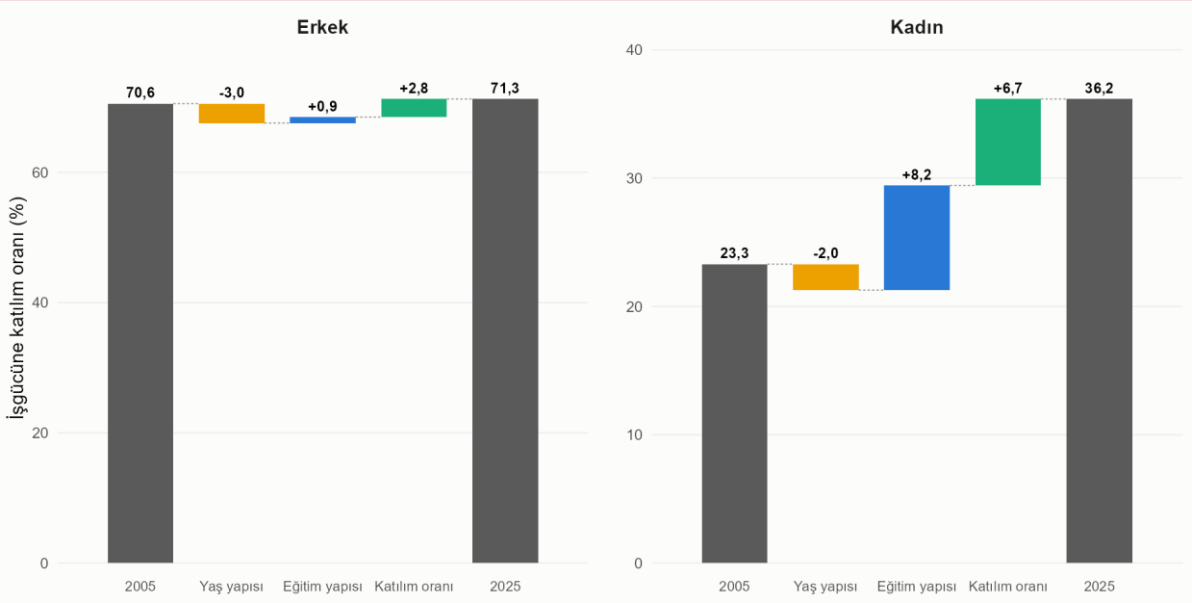
Bu çerçevede, TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketi mikro verileri kullanılarak 2005 ve 2025 yılları arasındaki değişim standardizasyon ve ayrıştırma yöntemiyle üç faktöre bölünmüştür. Katılım oranı, altı yaş grubu (15-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-64 ile 65 ve yukarı yaş) ile üç eğitim kademesinin (yükseköğretim, lise, lise altı) birleşiminden oluşan 18 hücre üzerinden tanımlanmıştır. Faktörler yaş gruplarının nüfus içindeki payı (yaş yapısı), yaş grubu içinde eğitim kademelerinin payı (eğitim yapısı) ve hücrelerin katılım oranı (katılım davranışı) olarak tanımlanmıştır. Ayrıştırma, her faktörün katkısı yalnızca o faktör 2005 değerinden 2025 değerine taşınıp diğer iki faktör iki yıla simetrik biçimde kurulan ortalama bir yapıda sabit tutularak hesaplanacak biçimde yapılmıştır. Sabitleme her faktör için aynı simetriyle kurulduğundan üç katkının toplamı gerçekleşen değişime tam olarak eşit olmakta ve sonuç faktörlerin ele alınma sırasından etkilenmemektedir. Hesaplama erkekler ve kadınlar için ayrı ayrı yapılmıştır.

Bulgular, yaş yapısındaki değişimin erkeklerde ve kadınlarda benzer büyüklükte olumsuz etki yaptığını göstermektedir (Grafik 1). Nüfusun yaşlanması katılım oranını erkeklerde 3,0 puan, kadınlarda 2,0 puan aşağı çekmiştir. Buna karşılık eğitim yapısındaki değişimin katkısı iki grup arasında belirgin biçimde farklılaşmaktadır. Eğitim düzeyindeki artış kadınlarda katılım oranını 8,2 puan yükseltirken erkeklerde yalnızca 0,9 puanlık katkı sağlamıştır.

Aradaki farkın kaynağı, katılım oranının eğitim kademeleri arasındaki açıklığıdır. Erkeklerde katılım oranı eğitim düzeyinden görece bağımsız seyretmekte, kademeler arasındaki fark dar kalmaktadır. Bu nedenle nüfusun daha eğitimli kademelere kayması toplam oranı sınırlı ölçüde yükseltmektedir. Kadınlarda ise katılım oranı eğitim düzeyiyle birlikte belirgin biçimde arttığından aynı kayma çok daha güçlü bir etki üretmektedir. Diğer bir ifadeyle erkeklerde yaş yapısının olumsuz etkisi eğitim yapısının olumlu etkisini aşarken kadınlarda tam tersi geçerlidir.

Katılım davranışındaki değişim her iki grupta da olumlu katkı sağlamış; katılım oranını erkeklerde 2,8 puan, kadınlarda 6,7 puan yükseltmiştir. Bu üç etkinin bileşkesi olarak katılım oranı erkeklerde yüzde 70,6'dan yüzde 71,3'e sınırlı ölçüde artarken kadınlarda yüzde 23,3'ten yüzde 36,2'ye yükselmiştir. Bulgular, kadınlardaki artışın eğitim yapısı ile katılım davranışından benzer ölçüde beslendiğini; erkeklerde ise yaşlanmanın etkisinin ancak davranış değişikliğiyle telafi edilebildiğini ortaya koymaktadır.

Grafik 11: 15+ İşgücüne Katılım Oranındaki Değişimin Ayrıştırılması, 2005-2025 (Yüzde ve Puan)

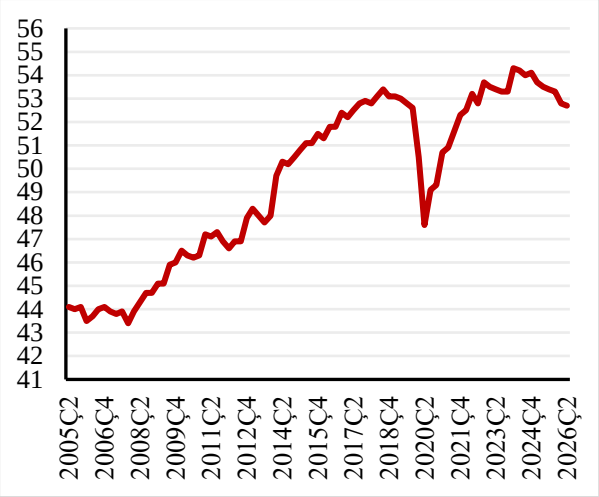
Not: Sütunlar 2005 ve 2025 yılı katılım oranı düzeylerini, aradaki sütunlar her faktörün puan cinsinden katkısını göstermektedir.
Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketi mikro verilerine dayalı SBB hesaplamaları

2.2. İşgücüne Katılım Oranındaki Gelişmeler

2026 yılının ikinci çeyreğinde MEA işgücüne katılım oranı bir önceki çeyreğe göre 0,1 puan azalarak yüzde 52,7 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 9). İşgücüne katılım oranı, kadınlarda yüzde 35,3, erkeklerde ise yüzde 70,6 olmuştur.

Bu dönemde MEA istihdam oranı yüzde 48,5 olurken istihdam oranı erkeklerde değişmeyerek yüzde 65,8, kadınlarda ise 0,1 puan artarak yüzde 31,6 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 9: İşgücüne Katılım Oranı (MEA, %)

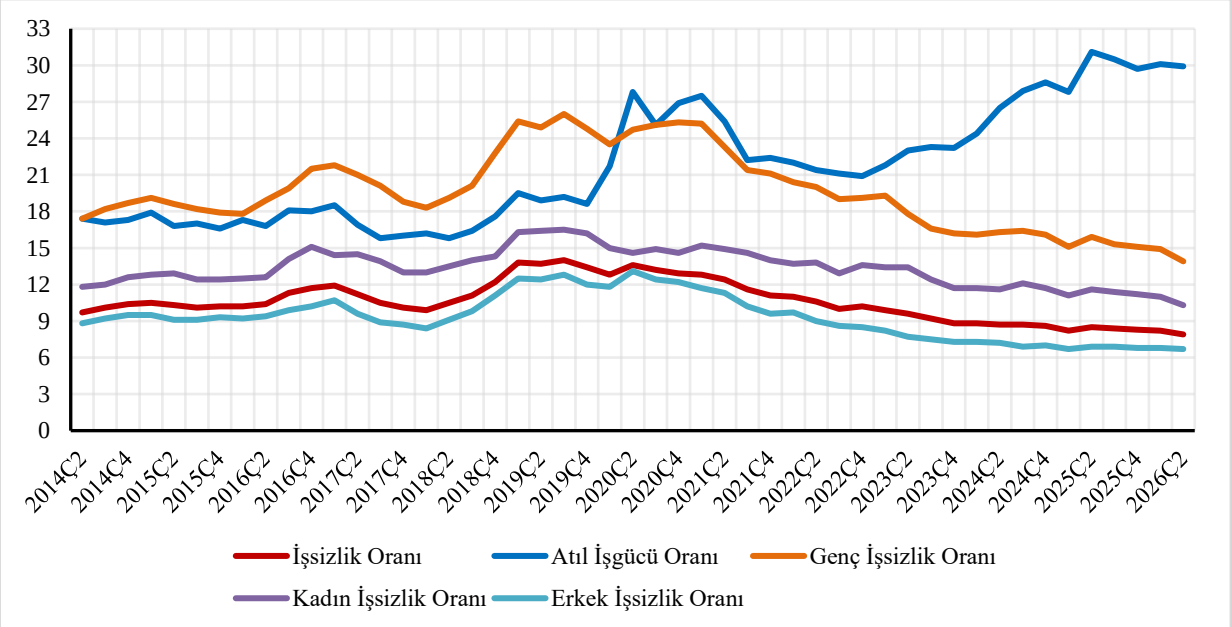
Kaynak: TÜİK

2.3. İşsizlikteki Gelişmeler

2026 yılının ikinci çeyreğinde istihdam yıllık bazda 33 bin kişi artarken işsiz sayısı 218 bin kişi azalarak 2 milyon 695 bin kişi olmuş ve işsizlik oranı yüzde 7,6 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde bu oran kadınlarda yüzde 9,6, erkeklerde yüzde 6,6 olmuştur.

MEA işsizlik oranı ise yılın ikinci çeyreğinde yüzde 7,9 olarak gerçekleşmiştir. İlgili dönemde, erkeklerde ve kadınlarda işsizlik oranları sırasıyla yüzde 6,7 ve yüzde 10,3 oranında gerçekleşirken genç işsizlik oranı yüzde 13,9, atıl işgücü oranı ise yüzde 29,9 olmuştur (Grafik 10).

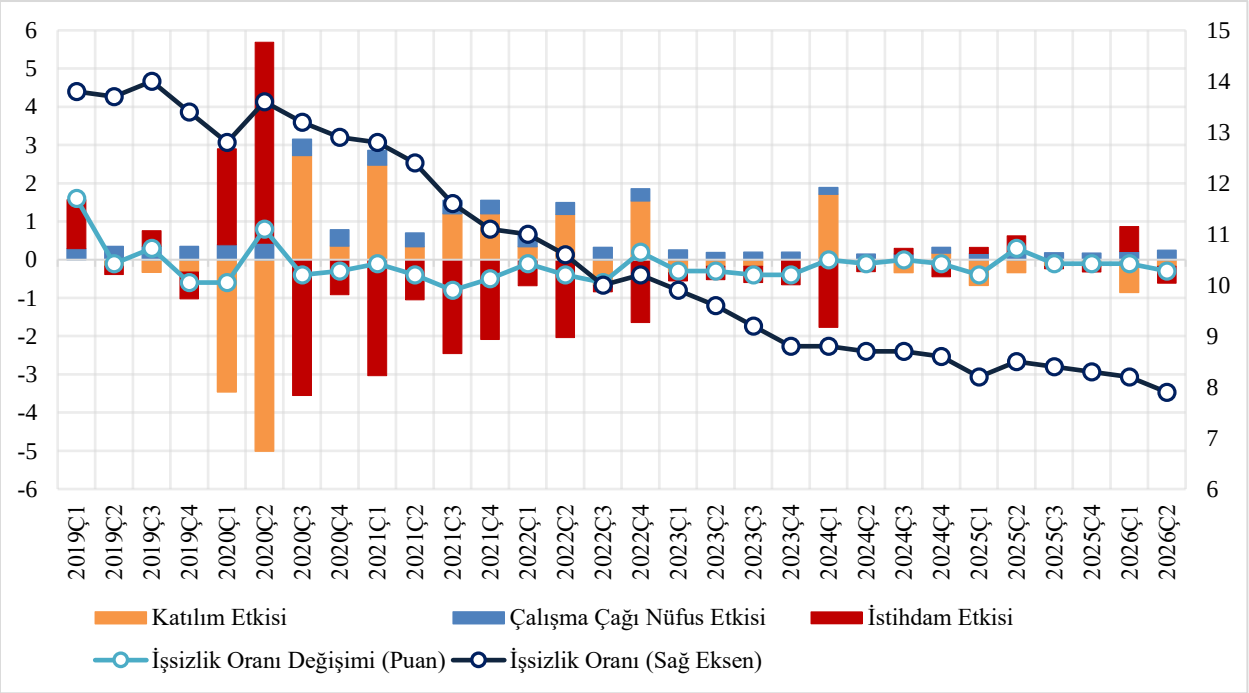
Grafik 10: İşsizlik Oranları (MEA, %)

Kaynak: TÜİK

Bir önceki çeyreğe göre yılın ikinci çeyreğinde, istihdamdaki artış ve işgücüne katılımdaki düşüşün işsizlik oranını azaltıcı yöndeki etkilerinin çalışma çağı nüfusundaki artışın işsizlik oranını artırıcı etkisini aşması sonucu MEA işsizlik oranı 0,3 puan azalmıştır (Grafik 11).

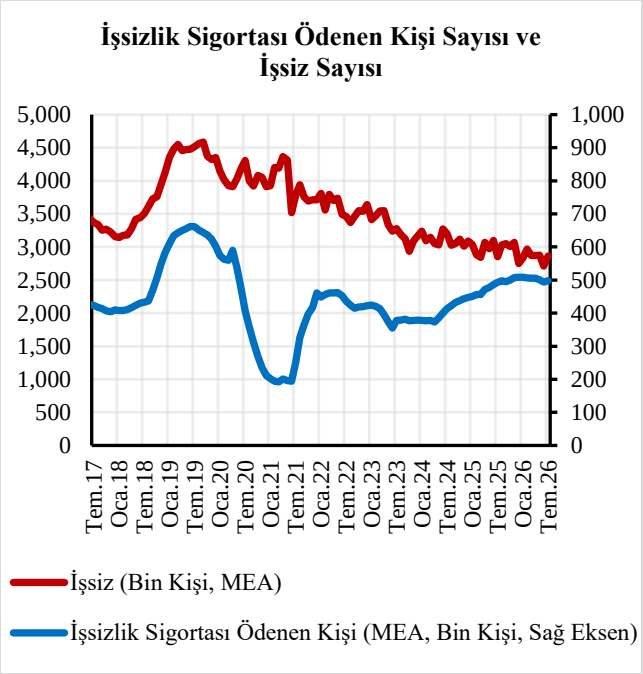
Grafik 11: İşsizlik Oranındaki Değişime Katkılar (Puan, MEA)

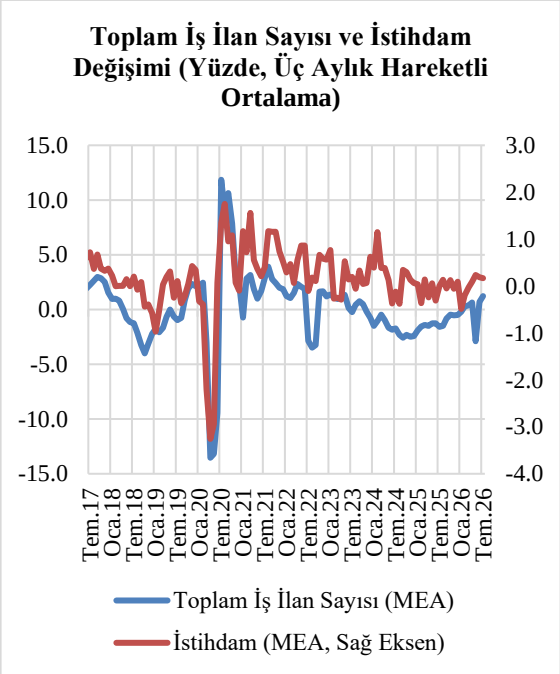

Kaynak: TÜİK verilerine dayalı SBB hesaplamaları

İşsizlik sigortası ödenen kişi sayısı MEA verilere göre, Temmuz ayında bir önceki aya göre 4 bin 14 kişi artarak 498 bin 162 kişi olmuştur. Aynı dönemde, toplam iş ilan sayısı yüzde 1,2, ilanlarda aranan personel sayısı ise yüzde 0,2 oranında artmıştır (Grafik 12).

Grafik 12: İşsizlik Sigortası Ödenen Kişi Sayısı ve İş İlanları

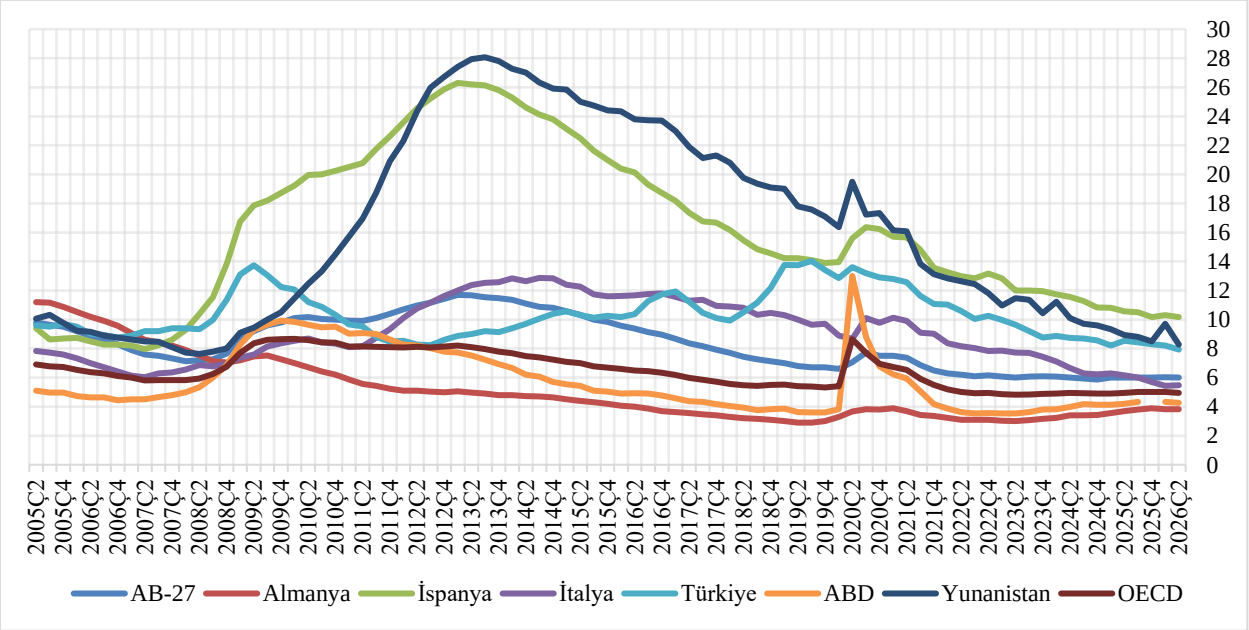

Kaynak: TÜİK, İŞKUR ve Kariyer.net verilerine dayalı SBB hesaplamaları

MEA verilere göre, 2026 yılının ikinci çeyreğinde işsizlik oranı; AB-27 ülkelerinde yüzde 6 seviyesinde sabit kalmıştır. Aynı dönemde işsizlik oranı, OECD, ABD ve Almanya'da sabit kalırken İspanya ve Yunanistan'da gerilemiş, İtalya'da bir puan artmıştır (Grafik 13).

Grafik 13: İşsizlik Oranlarının Uluslararası Karşılaştırması (MEA, %)

Kaynak: OECD, TÜİK

Ek Tablo: Hanehalkı İşgücü Anketi Temel İşgücü Göstergeleri (2015 II. Çeyrek – 2026 II. Çeyrek)

(Bin Kişi)	15+ Nüfus	İşgücü	İstihdam	İstihdam Tarım	İstihdam Tarım Dışı	İşsiz	İşgücüne Katılım Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	Atıl İşgücü Oranı (%)
2015-II	57.748	29.692	26.916	5.596	21.320	2.776	51,4	46,6	9,3	15,9
III	57.973	30.083	27.047	5.930	21.117	3.036	51,9	46,7	10,1	16,9
IV	58.214	29.741	26.610	5.119	21.491	3.130	51,1	45,7	10,5	16,9
2016-I	58.431	29.572	26.357	4.826	21.531	3.215	50,6	45,1	10,9	18,1
II	58.622	30.661	27.776	5.510	22.266	2.885	52,3	47,4	9,4	15,9
III	58.835	30.863	27.376	5.759	21.617	3.488	52,5	46,5	11,3	18,0
IV	59.068	30.701	26.995	5.054	21.941	3.706	52,0	45,7	12,1	18,4
2017-I	59.565	30.715	26.816	4.979	21.837	3.899	51,6	45,0	12,7	19,3
II	59.782	31.574	28.345	5.527	22.818	3.229	52,8	47,4	10,2	15,9
III	60.002	32.064	28.686	5.852	22.834	3.377	53,4	47,8	10,5	15,8
IV	60.222	31.710	28.452	5.247	23.205	3.258	52,7	47,2	10,3	16,2
2018-I	60.413	31.451	28.139	4.977	23.162	3.312	52,1	46,6	10,5	16,8
II	60.572	32.232	29.115	5.494	23.621	3.117	53,2	48,1	9,7	15,0
III	60.734	32.930	29.272	5.679	23.593	3.658	54,2	48,2	11,1	16,3
IV	60.895	32.202	28.238	4.979	23.259	3.963	52,9	46,4	12,3	17,8
2019-I	61.098	32.036	27.335	4.687	22.648	4.701	52,4	44,7	14,7	20,5
II	61.343	32.401	28.221	5.185	23.036	4.180	52,8	46,0	12,9	18,1
III	61.591	33.152	28.482	5.611	22.871	4.671	53,8	46,2	14,1	19,1
IV	61.839	32.432	28.131	4.901	23.230	4.301	52,4	45,5	13,3	18,5
2020-I	62.117	30.887	26.699	4.150	22.549	4.188	49,7	43,0	13,6	22,5
II	62.422	29.659	25.853	4.903	20.950	3.806	47,5	41,4	12,8	27,1
III	62.730	31.558	27.364	5.367	21.997	4.194	50,3	43,6	13,3	24,9
IV	63.038	30.794	26.823	4.480	22.343	3.970	48,8	42,6	12,9	27,0
2021-I	63.320	31.668	27.391	4.570	22.821	4.277	50,0	43,3	13,5	28,3
II	63.580	32.243	28.448	5.060	23.388	3.795	50,7	44,7	11,8	24,8
III	63.837	33.564	29.652	5.432	24.220	3.912	52,6	46,4	11,7	22,1
IV	64.094	33.496	29.815	4.734	25.081	3.680	52,3	46,5	11,0	22,3
2022-I	64.334	33.282	29.418	4.362	25.056	3.864	51,7	45,7	11,6	22,9
II	64.560	34.234	30.765	4.984	25.781	3.468	53,0	47,7	10,1	20,9
III	64.793	34.661	31.160	5.263	25.897	3.501	53,5	48,1	10,1	20,8
IV	65.026	35.089	31.556	4.650	26.906	3.533	54,0	48,5	10,1	20,6
2023-I	65.214	34.443	30.856	4.156	26.700	3.587	52,8	47,3	10,4	23,0
II	65.352	34.718	31.507	4.690	26.817	3.211	53,1	48,2	9,2	23,1
III	65.494	35.315	32.043	5.174	26.869	3.272	53,9	48,9	9,3	22,3
IV	65.637	35.049	32.020	4.494	27.526	3.029	53,4	48,8	8,6	22,7
2024-I	65.763	35.268	32.013	4.254	27.759	3.255	53,6	48,7	9,2	25,5
II	65.870	35.677	32.696	4.896	27.800	2.980	54,2	49,6	8,4	27,0
III	65.979	36.173	32.993	5.163	27.830	3.180	54,8	50,0	8,8	26,5
IV	66.088	35.701	32.658	4.658	28.000	3.043	54,0	49,4	8,5	28,1
2025-I	66.206	34.922	31.929	4.178	27.751	2.993	52,7	48,2	8,6	29,4
II	66.330	35.536	32.623	4.601	28.022	2.913	53,6	49,2	8,2	31,6
III	66.458	36.127	33.068	4.998	28.070	3.058	54,4	49,8	8,5	28,9
IV	66.586	35.574	32.657	4.388	28.269	2.917	53,4	49,0	8,2	29,0
2026-I	66.742	34.439	31.480	4.020	27.460	2.959	51,6	47,2	8,6	31,9
II	66.921	35.350	32.656	4.576	28.080	2.695	52,8	48,8	7,6	30,3

Kaynak: TÜİK